CZĘŚĆ XXXIX — № 16. ROK 20 — (1849.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubl srebrem.

PIĄTEK, $\frac{4}{16}$ MARCA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{3}{15}$ MARCA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 23 Lutego, Wojenny Gubernator miasta Orła i Cywilny Gubernator Orłowski Jenerał-porucznik xiążę *Trubeckoj*, mianowany Senatorem — na jego miejsce mianowany Wojenny Gubernator Charkowa i Charkowski Cywilny Gubernator Jenerał-major *Muchanow*. — Dowodzca 2 brygady 1 dywizyi Grenadyerów Jenerał-major *Skobelcyn*, mianowany dowodzącym 18 dywizyą piechoty. — Naczelnik 4 dywizyi artylleryi Jenerał-porucznik *Łowcow*, mianowany Inspektorem arsenałów na miejsce Jenerał-porucznika *Waltz*, który zostaje powołany do zasiadania w Radzie Departamentu artylleryi. — Naczelnik artylleryi wojsk rezerwowych Jenerał-major *Sixtel*, mianowany Naczelnikiem 4 dywizyi artylleryi. — Dowodzca 3 brygady Konnej artylleryi Jenerał-major *Matwiejew 1*, Naczelnikiem artylleryi odwodowej. — Pułkownik tejże artylleryi *Behrends*, Dowodzcą 3 brygady konnej artylleryi, z zachow. dowodztwa 6 bateryi tejże brygady. — Pułkownik 16 brygady artylleryi *Wdowiczenko*, Dodowzcą 11 brygady na miejsce Jenerał-majora *Gołowina 2*, który zaliczony zostaje do artylleryi i do wojsk Depo.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI, Jenerał-major Sztabu Jeneralnego *Prybytkow*, otrzymał dymisyą dla słabości zdrowia z mundurem i pensyą.

— Senator, Jenerał-porucznik *Czebyszow*, przeznaczony został rozkazem CESARSKIM do zasiadania w Departamencie Heroldyi Rządzącego Senatu.

— Naczelnik Głównej Szkoły Inżenjerów, Jenerał-major *Łomnowski*, mianowany Członkiem Rady Zarządu Dróg Kommunikacyj i Gmachów publicznych z zachow. dotychczasowych obowiązków.

ZDANIE SPRAWY O CZYNNOŚCIACH MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH w 1847 r.

(Ciąg dalszy.)

(Patrz № 12.)

IV. BEZPIECZEŃSTWO OGÓLNE I UPORZĄDKOWANIE.

W niektórych miejscach ustanowione zostały nowe urzędy policyjne, w innych zaś powiększona liczba urzędników.— Przyprowadzono ostatecznie do skutku przepisy postanowione w celu zapobieżenia szkodom sprawionym przez drapieżne zwierzęta, zwłaszcza przez wilki. — Dla ulepszenia straży ogniowej ustanowiony został na korzyść miejskich policij, pobor po 75 k. od 1000 r. assekurowanej w Towarzystwach Ogniowych wartości. — Po upłynieniu terminu wydanych Towarzystwom Ogniowym przywilejów, pozwolono im i nadal działania swoje przedłużać, lecz już bez żadnych praw szczególnych. Zarazem zabroniono assekurować za granicą majętności w Rossyi będące, chyba w razie gdyby ich tutejsze kompanie Ogniowe nie przyjmowały.

Dano zezwolenie na otwarcie w pięciu miastach, szlacheckich a w dwóch kupieckich ressursów, jednego handlowego kazyno, i jednego zgromadzenia tanecznej zabawy. Towarzystwo symfoniczne w Petersburgu otrzymało potwierdzoną przez N. CESARZA ustawę. — Zezwolono na otworzenie 9 nowych drukarni, 10 litografij, jednej drukarni mającej działać podług wynalazku Kongrewa i jednej w której ma być zastosowaną machina parowa. Z powodu zamierzonego oddalenia żydów od granicy, zabroniono przyjmować na ewikcią w interesach ze skarbem, domy żydowskie we wszystkich miastach pogranicznych. W tymże celu zatamowania kontrabandy, dla którego ży-

dzi pograniczni mają być przesiedleni, w stosunkach pogranicznych z Prussami wskazane zostały niektóre przepisy tyczące się pasportów (1).

Więzienia. W 10 gubernijach na trakcie od Moskwy do Charkowa odbyła się rewizija więzień, o której miejscowe władze nie były wprzód uwiadomione. — Przy rozpoczętem wykonywaniu nowego Karnego Kodexu, dla skazywanych na karę aresztu urządzone zostały osobne w więzieniach oddziały, a w niektórych miejscach w tym celu najęte domy prywatne, przygotowane narzędzia kary, określone obowiązki Duchowieństwa przy spełnianiu wyroków skazujących na śmierć cywilną, ułożony spis fortec do których mają być odsyłani przestępcy skazywani na zamknięcie w twierdzy i ze względu na niewystarczającą liczbę 26 rot cywilnych aresztantów, zajęto się sformowaniem sześciu rot nowych (2).

V. Gospodarstwo krajowe (3).

A. *Miasta.* Sprawdzenia miejscowe w celu urządzenia miejskiego gospodarstwa odbywały się w 27 gubernijach, w 224 miastach; w 88 miastach ułożono już szczegółowe inwenwatrze i statystyczne opisy. W obu stolicach, w Rydze i Odessie wysadzone w tym że celu osobne Kommissije posuwały dalej swoję czynność. — Plany gruntów miejskich ukończono w 50 miastach, a w 13 ukończono plany i opisy miejskich lasów. — Z powodu projektu wzięcia pod zarząd skarbowy dóbr osiadłych należących do niektórych miast Zachodnich gubernij, zebrano szczegółowe opisy tych dóbr w 16 miastach. — Skutkiem wszystkich tych robot było otwarcie przy Ministerstwie Administracyjno-Statystycznego Archiwum, w którem mają być zebrane wszystkie wiadomości o dochodach, roschodach i własności miejskiej. Tym czasem Ministerstwo zwróciło uwagę i na układanie rocznych bilansów w miastach. Postanowione co do tego prawidła zostały już wykonane w obu stolicach i w Odessie (4): a w Rydze ułożono po raz pierwszy szczegółowy bilans. — W Odessie ukończono nowe oszacowanie posiadłości obywatelskich, wyższe od dawnego o 3,800,000 rub. — W 1847 r. po raz pierwszy ściągnięto szczegółowe podania o gminach żydowskich miejskich i miasteczkowych i o poborze pod nazwiskiem *króbki* (1). Niektóre taxy przyjęte za zasadę tego poboru okazały się nazbyt uciążliwemi i w skutek tego N. Cesarz zezwolił na ich przejrzenie, i na pewne ulgi w innych podatkach. Skończono przygotowawcze roboty potrzebne do zastąpienia kwaterunkowej powinności, pieniężną opłatą (2). W 32 miastach pozwolono rozdawać grunta miejskim prywatnym osobom na wieczność. — Ściągnięto wiadomości potrzebne ku zaprowadzeniu oświetlenia gazowego w Odessie i spirytusowego zrazu w stolicach, a potém i w innych miastach. Poczyniono wstępne kroki do wykonania potwierdzonych przez N. Cesarza Jmci przepisów o jednostajném wyrabianiu cegły, a w okolicach Petersburgu ustanowiono co do tego osobną kontrolę.

B. *Ziemstwo.* Pomimo trwających w wielu gubernijach od lat trzech nieurodzjów i grassujących chorób, pobor podatków i zaległości odbył się pomyślniej niż w dwóch poprzednich latach, co szczególnie należy przypisać rozmaitym zapomogom okazanym w gubernijach najbardziej uszkodzonych. Stosownie do osobnego rozkazu N. Cesarza nie czyniono ogólnych bilansów pieniężnych ziemskich poborów, i bieżące rozchody załatwiane były podług dawnych dyspartymentów, i tylko w razie gdy się te okazywały niedostatecznemi pozwolono układać bilanse dodatkowe. Takie dodatki były potrzebne w 10 gubernijach. Nadto kapitał ziemski posiłkowy podwoił się. We 4 gubernijach dla opędzenia ziemskich rozchodów okazała się potrzeba zaciągnienia pożyczki z kassy Państwa. — We 4 gubernijach stacije pocztowe oddane zostały zamiast trzechletniej w dwónastoletnią dzierżawę. — W 7 gubernijach otworzono 14 nowych stacij. — Na traktach z Moskwy do Tuły, Orła, Kurska, Woroneżu, Charkowa, Kijowa i Odessy pozwolono zaprowadzić dyliżanse i tarantasy do wożenia passażerów.— Assygnowano summy na zrobienie szosse z Orła do Kurska, z Mitawy do Grywieńskiego mostu i z Małojarosławca do Kaługi. — W ogóle na postawienie i poprawę budów wojskowych, domów pocztowych, mostów i grobli, wiorstowych słupów, assygnowano z ziemskich poborów 347,799 r. Dwa rekruckie zaciągi odbyły się jak najlepiej i w zakre-

(1) W roku 1847 przybyło do Rossyi cudzoziemców 30,849, najwięcej do gubernii Wołyńskiej (9,870), najmniej do Szémachińskiej (6).

(2) W zamknięciu pod wiedzą cywilnego zarządu było 227,165 więźniów (34,944 więcej niż w roku 1846). Na każdego wypadało po 38 dni aresztu. Na utrzymanie wydatkowano: ze skarbu 464,759 r., z miejskich dochodów 7,978 r., z ziemskiego poboru 8,491 r, tak że każdy więzień kosztował 2 r. 11 kop. sr. — Na przesyłanie ich wydano 330,544 r. Codzienne strawne wynosiło w średniej proporcii do 4 kop. na osobę.

(3) W 625 miastach i innych sadzibach używających prawa miejskiego dochody wynosiły 8,036,708 r., rozchody 7,763,677 rub. Kapitały miejskie rezerwowe dochodziły do 6,752,056 r. Zaległośc do 2,269,412 r. — Długów miały miasta, a z nich najwięcej stolice, 2,371,852 r.

(4) Podług tych nowych bilansów, dochody Petersburga od 1843—1848 roku powiększyły się o 316,390 r. Dochody Moskwy w tymże czasie powiększyły się o 244,493 rub. a w Odessie o 253,948.

(1) Z tych podań okazuje się, że w 861 gminach żydowskich ludności popisowej obojej płci było 1,047,649 dusz. Od 1 Stycznia 1847 do 1 Stycznia 1848 roku, dochod krobkowy miał przynieść 837,559 r.

(2) We wszystkich miastach (oprócz stolic) kwaterowało: Jenerałów 189, Sztab-oficerów 1,417, Ober-oficerów 8,429, żołnierzy 309,174. W 26 miastach należących do wiedzy Ministerstwa powinność kwaterunkowa zastąpiona była pieniężną opłatą i liczba wojskowych dochodziła w nich do 69,771.

ślonym czasie: jeden z powodu cholery odłożony został do 1848 roku.

O CHOLERZE.

W Petersburgu: po 27 Lutego zostawało chorych 81 — w ciągu doby przybyło 8 — wyzdrow. 8 — umarło 2 — po 28 Lutego pozostało chorych 79.

W ciągu doby przybyło 12 — wyzdr. 2 — umarło 4 — po 1 Marca pozostało chorych 91.

W ciągu doby przybyło 8 — wyzdr. 8 — umarło 3 — po 2 Marca pozostało chorych 82.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 8 Marca.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych. «Na zasadzie odezwy JW. Konsula Jeneralnego Królewsko Pruskiego, z dnia 16 Lutego r. b. № 411 Kommissija Spraw Wewnętrznych i Duchownych, podaje do wiadomości powszechnej: 1) że Komora Grabów zamkniętą została nietylko dla przepędzania z Królestwa Polskiego do Prus bydła rogatego, ale nadto dla wprowadzania owiec, trzody chlewnej, kóz, psów, drobiu, świeżych skór zwierzęcych, rogów, nietopionego łoju, mięsa, nawozu, suchej paszy i używanych utensyljów stajennych; oraz 2) że polecono nie wpuszczać do Pruss przez tę komorę surowej wełny, suchych skór i włosów zwierzęcych (z wyjątkiem szczotek) jeżeli będzie uzasadnione podejrzenie, iż przedmioty te pochodzą z miejsc Królestwa Polskiego, w których panuje zaraza bydlęca.»

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. 26 biulletyn armii Cesarskiej ogłoszony 4 Marca zawiera wiadomość o znacznych zwycięztwach odniesionych 26 i 27 Lutego przez feldmarszałkc Xięcia Windischgrätz nad głównym korpusem powstańców, zmassowanym pod Kupolna, która została zdobyta przez wojska Cesarskie, równie jak i Kaal. Zabrano powstańcom do 1000 niewolnika i jednę chorągiew.

ANGLIJA.

LONDYN, *2 Marca.* Wczora P. Disraeli podał zapowiedziany wniosek o słuszniejszém urządzeniu podatku ziemskiego. Wniosek ten jest jednym ze środków oppozycyi przeciw obecnemu Gabinetowi, w duchu stronnictwa tak zwanych *protekcyonistów*, zwolenników systematu cła stopniowanego od przywozowego zboża.

Następnie Izba zajmowała się projektem adressu podanym przez lorda Ashley, mającym na celu zrównoważenie liczby ludności po parafijach w taki sposób, iżby każda miejscowość, licząca do 4,000 dusz, składała parafiją oddzielną, Ten wniosek został przyjęty po odrzuceniu dodatku P. Hume. który mieć chciał, iżby mniej ludne parafije były połączone w jedno.

— Podług gazet Londyńskich Anglija i Francya zgodziły się nakoniec iżby Sycylija zajęta została przez wojska Neapolitańskie, i żeby o tém postanowieniu Rząd tymczasowy Palermitański zawiadomić. Ze swej strony Król wydać ma proklamacyą, zaręczającą Sycylii Rząd udzielny, nadanie Konstytucyi i amnestyą. Ta proklamacya przesłana będzie Juncie Palermitańskiej, z zaleceniem iżby przyjęła zawarte w niej warunki, i zastrzeżeniem, że w przeciwnym razie Sycylija nie powinna zachować na spółdziałaniu Anglii i Francyi. Gazety dodają, że jest rzeczą prawie pewną, iż Sycylijczycy nie przyjmą tych warunków i że wtedy wojska Neapolitańskie rozpoczną na nowo powstrzymaną kampaniją, i kraj ten stanie się teatrem wszystkich okropności wojny domowej.

— Porażka odniesiona przez P. Cobden w Parlamencie, w rzeczy reformy finansowej jest stanowcza i zupełna; wielka większość była na stronie Ministrów; wszakże, daleko jest do tego iżby, myśl reformy przez to upadła. Myśl ta ma wielu zwolenników w kraju i prędzej lub poźniej wyjdzie znowu na jaw, choć pod inną być może postacią.

— Piszą z Dublinu 28 Lutego: «Wiadomości z prowincyj są zasmucające; cholera czyni wielkie spustoszenia w Belfast; nędza panuje w całej swej sile w południowych zachodnich hrabstwach; obliczono że w jednym tylko okręgu Cannomora, umiera z głodu dziennie 100 ludzi w średnim stosunku.

— Jenerał sir William Gomm wyjeżdża w tych czasach do Indyj Wschodnich, gdzie ma objąć naczelne dowodztwo armii na miejsce lorda Gough.

— Wiadomość o rozbiciu się okrętu St. Vincent nie sprawdziła się; owszem donoszą z Gibraltaru że sir Ch. Napier wychodził z tego portu na wyprawę przeciw piratom, którzy w tych wodach dali się widzieć, i po bezskutecznej pogoni wrócił do tego portu.

— W Porstmouth i Devonport formują się w tej chwili dwie eskadry rezerwowe, każda od 10 statków parowych; eskadry będą trzymane w gotowości tak, iż za pierwszym rozkazem po kiiku godzinach czasu będą mogły wyjść na morze.

— Wiadomo, że większa część ziemi, na której miasto Londyn jest zbudowane, a przynajmniej kwartałów, zamieszkanych przez klassy zamożniejsze, należy do niewielu właścicieli, i że budowy na tych gruntach znajdujące się powrócą na własność do dziedziców, po wyjściu zakresu emfiteutycznego posiadania, w którém zostają. Nowa tego rodzaju ugoda została świeżo zawarta; właściciel błoni w okolicach Waux-hallu, ustąpił część ich na przeciąg lat 99 kompanii, która zobowiązuje się wystawić na niej 5,000 domów z opłatą za każdy od 1,000 do 1,500 funt. sterlingów; po upływie terminu dzierżawy cała ta ogromna własność przypadnie na rzecz dziedziców ziemi.

*

— Papiery Rządowe nie przestawały dziś spadać na Bursie; jest to skutkiem niepomyślnego wrażenia ktore wywarło ustępstwo zrobione przez Króla Sardyńskiego partyi rewolucyjnej, przyjęciem dymisyi P. Gioberti i zrzeczeniem się tym samym zamiaru wdania się zbrojno w sprawy Toskanii. Lękano się iżby rewolucyoniści tém ośmieleni nie ogłosili Rplitej w Turynie.

Londyn, 3 Marca. Rząd odebrał depeszę donoszącą o poddaniu się cytadelli w Multan jenerałowi angielskiemu Whish i zkąd inąd o wzięciu przez Dost Mohammeda Chana twierdzy angielskiej Attock, oraz o krwawej bitwie stoczonej przez jenerała Gough z Syksami 13 Stycznia, która się ukończyła bez stanowczego wypadku dla żadnej ze stron, ale z wielką dla obu stratą. Syksy mieli 3,000 a anglicy 3,500 zabitych, w tej liczbie 30 oficerów; anglicy zdobyli 12 dział, a stracili 4.

FRANCYA.

PARYŻ, *2 Marca.* Dziś Zgromadzenie Narodowe zajmowało się dalszym rozbiorem prawa o Radzie Stanu.

— P. Brunet złożył wniosek o zreformowaniu systematu administracyi ogólnej. Zamiast powszechnie przyjętych podziałów władzy, P. Brunet dopuszcza tylko pięć Ministerstw, mianowicie: Polityki, z którém połączona byłaby Prezydencya Gabinetu, Skarbu, Instytucyj moralnych, Interesów materyalnych i Siły zbrojnej. Agentami bezpośredniemi Ministrów byliby Sekretarze jeneralni, obowiązani centralizować działania ogólne i trzej lub czterej Dyrektorowie wydziałów.

— Komitet wyborowy ulicy de Poitiers, ukonstytuował się ostatecznie. Nie mógł się porozumieć z komitetem tegoż rodzaju, prezydowanym przez P. Napoleona Bonaparte, (syna Hieronima), ale jest pod sprzyjającym wpływem Prezesa Rplitej i liczy w swém gronie wielu członków stronnictwa Bonapartystowskiego. Inne osoby Komitet składające, należą do dawnej partyi legitymistowskiej i konserwatorskiej; nie ma w nim ani jednego republikanina.

— Monitor Powszechny, zdając sprawę z rozmaitych maskarad politycznych, które, jakeśmy donieśli, wyprawiane były po prowincyach z powodu rocznicy rewolucyi, przez zwolenników Rplitej Czerwonej, i w liczbie których, na jednej figurowała gillotyna, czyni następne uwagi: «Wszędzie wstręt od podobnych bezprawi jest wyraźny i jednomyślny; w gminach położonych w bliskości Dijon, przedsiębiercy bankietów socyalistowskich zostali wypędzeni i wizerunki wyobrażające opowiadaczy systematu spalone. W samym Dijon, pracownicy, widząc to stronnictwo w rozprzężeniu dali się słyszeć: «Teraz możemy spać spokojnie, bo Czerwoni już nie powrócą. W Romans, po zdjęciu czerwonej czapki z Drzewa wolności, 10,000 osób przybyło na rynek i cena jedwabiu podniosła się o 2 franki na kilogramie.

«Kraj oddycha, bo wie, że teorye, tak, hałaśliwie obwieszczane nie są straszne. Przeszedł już czas, kiedy socyaliści mogli dezorganizować i niszczyć. Widziano ich w czynném działaniu i nikt już więcej widzieć nie pragnie. Narod francuzki, Bogu dzięki, nie jest tak nierozumnym, iżby się dał złowić na wędę bladego odbicia roku 1793, przyozdobionego niedołężnemi wysiłkami socyalizmu, odegrzewanemi z Robespierra i Babeuf. Parodya nie zwiedzie tych, których nie zdołała zwieść rzeczywistość żyjąca. Dość już zaburzeń, dość ruin, dość krwi przelanej. Kraj żyje pod rządem własnego wyboru, rewolucya już się skończyła, i czas żeby nastała Rzeczpospolita uczciwa, umiarkowana, Rzeczpospolita prawdziwych większości.»

— Marszałek Bugeaud zwiedził miasto Saint Etienne w dniu 25 Lutego, gdzie odbył przegląd gwardyi narodowej. Kiedy obchodził szeregi, gwardziści z energiją wykrzykiwali «Niech żyje Rzeczpospolita,» a wśród tego okrzyku dały się słyszeć słowa: «Niech żyje Rplita demokratyczna i socyalna.» Na to marszałek, zatrzymał się i rzekł: «Czego chcecie? Rplitej demokratycznej? już ją macie. Rplitej socyalnej? tej nie będziecie mieli. Rplita socyalna, to wojna ubogich przeciw bogatym; społeczność bogata—to kura co złote jaja niesie; Rplita socyalna, to stara kura co już nieść się przestała.» A potém zwracając się do żołnierza straży ogniowej który tenże okrzyk wydał: «Twoją rzeczą jest nie rozdymać, ale gasić ogień.»

— Prezes Rplitej dawał 19 b. m. świetny bal, z którego korrespondent *Journal de Francfort* zdaje sprawę w następujący sposób: «Bal Prezydencyi wzbudził nieukontentowanie wielu osób. Pod pozorem szczupłości lokalu ograniczono liczbę osób zaproszonych. Pomiędzy niewezwanemi wymieniają Merów Paryża, Pułkowników Gwardyi Narodowej; uważano też że artyści i literaci byli w małej liczbie. Natomiast licznie zgromadzone były osoby ze szlachty przedmieścia St. Germain. Dowiedziano się że Prezes dla skłonienia wielkich dam do przybycia na bal, był z wizytą u Pani de Chevreuse, i słyszano jak rozmaite osoby z tej kasty nazywał dawnemi ich tytułami. Te kroki zbliżenia się do dawnej arystokracyi niepodobają się ani demokratom, ani bonapartystom. Ci ostatni pytają się azali Ludwik Napoleon nie chce grać roli Moncka i torować drogi do powrócenia na tron Henryka V.

— Gazeta jedna zapewnia, że Prezes Rplitej ma zamiar wejść w układ z Rządem Austryackim o wydanie Francyi zwłok Xięcia de Reichstadt, które złożone będą obok zwłok Cesarza w hotelu Inwalidów.

WŁOCHY.

RZYM, *22 Lutego.* Gazeta *Contemporaneo* zdaje sprawę z posiedzenia Zgromadzenia Narodowego 18 Lutego. Wypadkiem najważniejszym dnia tego było odczytanie przez Prezesa ostatniej protestacyi Papieskiej. Po tém odczytaniu deputowani i publiczność znajdująca się w Izbie dali słyszeć okrzyk: «Niech żyje Rzeczpospolita!» Prezes powiedział, że ten okrzyk jest jedyną stosowną odpowiedzią na akt Papieski.

— Gazeta jedna Paryska, pod dniem 3 Marca zapewnia, że urzędowa wiadomość odebrana została przez Rząd Francuzki, iż Ojciec święty wezwał pomocy wszystkich Państw katolickich prócz Sardynii i Portugalii; ta ostatnia wyłączona została z powodu odległości. Król Jmć Obojej Sycylii wezwany został najbardziej bezpośrednio i ten Monarcha, jak sądzą, dostarczy korpus wojska przeznaczony do czynnego działania, i który ma wynosić do 20,000 ludzi.

— Wielki Xiążę Toskański przybył do Gaety 22 Lutego.

— Słychać że Rząd Rzymski, który zaprotestował przeciw zajęciu przez austryaków Ferrary, ma zamiar, wespół z Rządem Toskańskim attakować cytadellę tego miasta.

— Depesza Gubernatora prowincyi Frosinone z dnia 22 Lutego donosi Rządowi Rzymskiemu, że korpus od 10,000 Neapolitańczyków przybył do San Germano, u stóp góry Cassin, że inna kolumna od 7,000 żołnierza, z 16 działami ciągnie pod wodzą jenerała Zucchi, i że 1,500 jazdy Neapolitańskiej ze 40 działami stanęły obozem pod Terracina. Rząd rewolucyjny Rzymski nie zdoła wystawić na przeciw tym siłom nad 8,000 wojska; jakoż Triumwirat wydał proklamacyą wzywając ludność do Pospolitego ruszenia. W d. 21 Lutego na Zgromadzeniu Narodowém wniesiono było obrać Dyktatora, ale ten wniosek nie został poparty. Zgromadzenie ustanowiło się w Komitet tajny.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Poczty zagraniczne nadzwyczaj się opoźniły. Oto są wiadomości najważniejsze jakie z nich powziąć było można.

Gazeta Wiedeńska z dnia 6 Marca daje 27 biulletyn armii, donoszący o nowych korzyściach odniesionych przez Xięcia Windischgrätz nad powstańcami; ci odparci zostali aż do Theiss, którą zamierzali przebyć pod Tissa-Fured.

Królowa Jmć W. Brytanii wyjechała na wyspę Wight 3 Marca.

Papież zaprotestował przeciw dekretowi Zgromadzenia Narodowego Rzymskiego, konfiskującego dobra Duchowieństwa.

(Journ. de S. P. Psz. Poln. R. I.)

NEKROLOG.

(List do Wydawcy).

Wielmożny Mości Redaktorze!

«Tygodnik Petersburski na stronicach swoich zwiastował nie jedną już bolesną stratę dla serc umiejących cenić zasługę prawdziwą: chciej Pan i niniejszą w tem-że pismie jeszcze dołączyć — zadość uczynienie życzeniu naszemu, włoży miły obowiązek na nas wdzięczności dla Pana.

Od kilku miesięcy czekałem azali zgon człowieka powszechnie w naszych stronach cenionego, i kochanego; znajdzie tłumacza żalu i czci, jaka się najsłuszniej należy zmarłemu rodakowi, co się dobrze zasłużył towarzystwu, którego składał ogniwo — milczałem — bo sądziłem, że pióro zdolne i odpowiednie zasłudze, wyleje łzę pożegnalną na grób prawego i światłego męża: daleki od myśli, aby chęć czysta, zastąpić mogła potrzebne zdolności; wiedziony tylko uczuciem serca, odważyłem się kilka łez do żalu powszechnego dodać.

Od kilku miesięcy umarł dobrze znany ze swego światła i cichych, ale ważnych cnot domowych. S. P. Ignacy *Budzyński*, były Podkomorzy powiatu Żytomirskiego, obywatel Wołynia, dziedzic Wyszczykus i Michałowki — szczęśliwy! — bo do grobu zaniosł pamięć nieposzlakowanej cnoty człowieka. — W zaciszu domowém słodki w pożyciu; wyborny znawca, i pełen smaku w dziełach sztuki, umiał, i sam rzewném piórem skreślać wzniosłe i szlachetne uczucia w poufném zwierzaniu się. Umiał mężném sercem składać ofiary na ołtarzu prawdy — a w najdotkliwszych kolejach życia, był mężem wyższym nad samo nieszczęście. Zaproszony ufnością do pojednania zwaśnionych, polubowny Sędzia, którego wyroki oznaczone były wysoką znajomością prawa i nieskazitelną sprawiedliwością, gościnny dawną jeszcze miarą przodków naszych.

Ale nad wszystkie zalety jego, świeci zasługa ukształcenia, i wpajania zasad wysokich; które wszczepił swym dzieciom — i jest że co godniejszego w towarzystwie ludzkiém jak wychować następców, godnych łaski Bożej, i szacunku poczciwych ludzi? — przekazać ścisłe pełnienie obowiązków czynem, które wszędzie i zawsze, stanowią jedyną i prawdziwą tylko wartość naszą — kilku pokoleń sąsiedztwo, i przejęcie się szczerą prawdą wywołały z głębi serca mego, te kilka wyrazów na uczczenie grobu i pamięci zmarłego. Życzliwość szczera dla całej rodziny jego, była pobudką, żem w imieniu wszystkich co go znali i kochali, publicznie złożył cześć i żal, zasłużonemu obywatelowi naszemu.

Ziemianin Wołynia pow. Nowogrod-Wołyńskiego.

Eliasz Ost. O.........i.

Dnia 10 Stycznia 1849 r.
P......

PROSPEKT.

NAUKA EKONOMII POLITYCZNEJ i FINANSOW

PRZEZ

DOMINIKA KRYSIŃSKIEGO,

b. Professora Nauk Administracyjnych w b. Warszawskim Alexandryjskim Uniwersytecie; b. Najwyższej Kommissyi Examinacyjnej przy b. Radzie Stanu Królestwa; i wielu Uczonych Towarzystw Członka.

—

«Dzieło to naukowo-praktyczne przez sposób wykładu dla wszystkich przystępne i do dzisiejszego stanu nauk ekono-

micznych zastosowane, wyjdzie w 3-ch tomach, na papierze i drukiem niniejszego prospektu. Każdy tom zawierać będzie przeszło 20 arkuszy druku.

Cena prenumeraty rub. sr. 6 czyli złp. 40, która uiszczoną być może i w dwóch ratach:

Przy zapisaniu na dzieło rub. sr. 3 czyli złp. 20.

Przy odbiorze 1-go tomu rub. sr. 3 czyli złp. 20.

Po wyjściu, cena podwyższoną zostanie do rub. sr. 9 czyli złp. 60.

Prenumerować można:

W Warszawie: u G. Sennewalda; Zawadzkiego i Węckiego; S. H. Merzbacha; G. L. Glücksberga; F. Spiess i Spółki; I. Klukowskiego; H. Natansona; J. Bernsteina.

— *Kaliszu:* u Hurtiga.

— *Płocku:* u Dobrzańskiego.

— *Krakowie:* u J. Czecha; D. E; Friedleina.

— *Lwowie:* u Jabłońskiego i Syna; Milikowskiego; E. Winiarza; i P. Stockmana.

— *Wilnie i Kijowie:* u Teofila Glücksberga; Józefa Zawadzkiego.

— *St.-Petersburgu:* u Eggers et Comp.; d'Einerlinga.

— *Dorpacie:* u Severina.

— *Bydgoszczy:* u Mittlera.

— *Gnieznie:* u Günthera.

— *Poznaniu:* u Kamińskiego i Spółki; i u Żupańskiego.

— *Berlinie:* u Schroedera i Behra.

— *Lipsku:* u Brockhausa i Avenariusa; i w Xięgarni Zagranicznej.

— *Lesznie i Głogowie:* u Günthera.

— *Wrocławiu:* u Zygmunta Schlettera; W. G. Korna; i u Hirta.

— *Dreznie:* u Arnolda.

— *Pradze Czeskiej:* u Kronberger et Rziwnatz.

Na wszystkich pocztamtach Królestwa i zagranicznych; w mieszkaniu autora, przy ulicy Miodowej № 483, naprzeciw kościoła OO. Kapucynów na 2-iem piętrze; i u osób uproszonych.

UWIADOMIENIE LITERACKIE.

«Wyszedł z druku Rok Czwarty *Rocznika Literackiego*, ozdobiony Portretem *St. Moniuszki* i 26 drzeworytami *Winc. Smokowskiego*, widokiem Chatki Syberyjskiej i wnętrza Świetlicy ruskiej, p. Panią *Teressę Bułhakowę*, oraz *Illustracją* mytholigicznej z dziejów litewskich kantaty: *Milda* wydany w Wilnie, na rok 1849, pod Redakcyą *Romualda Podbereskiego*. Textu str. 208, wstępu XXIII w którym się objaśnia zamieniona zmiana *Rocznika* na *Pamiętnik Naukowo-Literacki*. Cena z przesyłką 2 r. sr.

Treść jego następna:

Objaśnienie,

Drzeworytów.

Illustracia Mildy.

Adress: Е. В. Ромуальду Андрѣевичу Подберескому, въ Вильну, въ домъ Чарновскаго противъ Ботаническаго Саду, въ Редакцію Учено-Литературнаго Сборника.

Позволяется печатать. 3 Марта 1849 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.